

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA/KANTONA SREDIŠNJA BOSNA

za 2017. godinu

Broj: 01-02-08-14-3-8-1670-5/17

Sarajevo, juni 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	3
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	4
1.	UVOD	4
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	4
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	5
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	7
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	8
6.1.1	Prihodi Zavoda	8
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	9
6.1.2.1	Plate i naknade troškova zaposlenih	10
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	10
6.1.2.3	Rashodi zdravstvene zaštite	11
6.1.2.4	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	15
6.1.2.5	Finansijski rezultat	16
6.2	BILANS STANJA.....	16
6.2.1	Kratkoročni plasmani	16
6.2.2	Stalna sredstva	16
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	17
7.	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	18
8.	JAVNE NABAVKE	18
9.	IT revizija u procesima hcfis-a, kontrole potrošnje lijekova, podrške inoosiguranja i procesa uspostavljanja informacionog sistema zdravstva u SBK/KSB	18
10.	KOMENTAR	21
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	22
	<i>Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu</i>	23
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine</i>	26
	<i>Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2017. godine</i>	27

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2017. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna** ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/kantona središnja Bosna**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine, izvršenje budžeta i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna** je takođe, odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2017. godinu** prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2017. godinu** u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna donosi Vlada Kantona na prijedlog kantonalnog ministra zdravstva u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima na državnom i federalnom nivou. Zavod zdravstvenog osiguranja SBK/KSB nema nadležnost utvrđivanja vrste i cijene lijeka na Listi lijekova već samo obezbjeđuje sredstva za nabavku lijekova u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o lijekovima (Tačka 6.1.2.3. Izvještaja).**

Sarajevo, 14.06.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Odluka o izvršavanju finansijskog plana za 2017. godinu;
- Finansijski plan za 2017. godinu i Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o lijekovima;
- Statut Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/kantona Središnja Bosna
- Odluka o utvrđivanju Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna (u daljem tekstu: Zavod), osnovan je na osnovu Odluke o početku rada kantonalnog zavoda za zdravstveno osiguranje¹ u skladu sa članom 119. Zakona o zdravstvenom osiguranju² i Statutom Zavoda. Zavod je pravno lice i upisan je u sudski registar.

U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Statutom, Zavod obavlja sljedeću djelatnost: provodi politiku razvoja i unaprjeđenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obaveznim zdravstvenim osiguranjem; planira i prikuplja novčana sredstva obaveznog osiguranja, te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima; obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba, osiguranja zakonitog i pravovremenog ostvarivanja tih prava, te im pruža stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštite njihovih interesa; obavlja poslove ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima; određuje kriterije i način korištenja, te visinu novčanog iznosa za naknadu putnih troškova u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite i naknadu za pogrebne troškove; određuje visinu naknade plate na teret Zavoda; način valoriziranja osnovice za naknadu plate za vrijeme bolovanja; učestvuje u izradi i provodi međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje; vrši obračun dugovanja i potraživanja troškova zdravstvenog osiguranja i druge poslove u skladu sa ovim ugovorima; obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu; kao i obavljanje drugih djelatnosti utvrđenih navedenim aktima.

Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova osnovana je Stručna služba u sjedištu Zavoda u Novom Travniku i poslovnice zdravstvenog osiguranja koje imaju sjedište u općinama Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna (u nastavku: SBK/KSB) i to: Bugojno, Busovača, Dobretići, Donji Vakuf, Fojnica, Gornji Vakuf, Jajce, Kiseljak, Kreševo, Novi Travnik, Travnik, Vitez.

Unutrašnja organizacija Stručne službe Zavoda utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda kojeg donosi direktor Zavoda uz saglasnost Vlade SBK/KSB. Pravilnikom je sistematizovano 77 radnih mjesta, a na dan 31.12.2017. godine u Zavodu su popunjena sva sistematizovana radna mjesta.

Zavodom upravlja Upravni odbor koji ima devet članova (tri člana iz reda osiguranika zdravstvenog osiguranja, dva člana iz reda poslodavaca i četiri člana iz reda zdravstvenih zaposlenika) koje imenuje Vlada SBK/KSB na period od četiri godine.

Zavodom rukovodi direktor Dragan Solomun i ima zamjenika direktora-Salem Hodžić. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vlada SBK/KSB na period od četiri godine. Rješenjem Vlade SBK/KSB od 15.09.2017. godine, imenovani su direktor i zamjenik direktora, a do tada su isti obavljali funkciju vršioca dužnosti direktora i vršioca dužnosti zamjenika direktora.

Sjedište Zavoda je u Novom Travniku, Kralja Tvrtka 18.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna** za 2017. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti

¹ „Sl.novine SBK/KSB“, br.9/00 i 16/01

² Sl. novine FBiH“, br.30/97; 07/02; 70/08 i 48/11

da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u januaru i martu 2018. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Zavoda za 2011. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao mišljenje s rezervom. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod nije postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH obzirom da nije obavijestio o preduzetim mjerama i aktivnostima na realizaciji datih preporuka, u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2011. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, donesen je Strateški plan rada za period 2017.-2019. godina i Godišnji plan i program rada za 2017. godinu, koji je implementiran i izvještava se o istom;
- 2) U saradnji s Vladom SBK/KSB Zavod je kontinuirano radio na iznalaženju načina saniranja deficita iz 2011. godine i isti je saniran i sada posluje sa suficitom;
- 3) Izdaci za finansiranje rada Upravnog odbora kao i naknade komisija se knjigovodstveno evidentiraju u skladu sa kontnim planom na poziciji izdataka za materijal i usluge;
- 4) Poštuje se Zakon o budžetima u FBiH u dijelu korištenja sredstava za nabavku ortopedskih pomagala i troškova bolničke zdravstvene zaštite izvan kantona samo do visine utvrđene u Finansijskom planu;
- 5) Osigurano je poštovanje Zakona o budžetima u FBiH u dijelu korištenja sredstava za naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda samo do visine utvrđene u Finansijskom planu;
- 6) Zavod nije vršio nabavke opreme za zdravstvene ustanove čime je osigurano postupanje u skladu sa članom 13. Zakona o zdravstvenoj zaštiti;

Djelimično realizovane preporuke

- 1) U cilju postizanja pouzdanosti finansijskog izvještavanja, usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, zaštite imovine i postizanja veće efikasnosti, kontinuirano se radi na jačanju sistema internih kontrola, ali isti još uvijek nije u potpunosti uspostavljen;
- 2) Dopune Pravilnika o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima su izvršene u dijelu definisanja upravljačkih, administrativno kontrolnih postupaka, finansijsko-računovodstvenih internih kontrolnih postupaka, postupaka informisanja, komuniciranja i nadgledanja a posebno postupaka procjene rizika, ali istim nisu razrađeni rizici po pojedinačnim poslovnim aktivnostima, niti su utvrđeni postupci nadgledanja i provođenja internih kontrola.
- 3) Zavod je nastavio aktivnosti na utvrđivanju vlasništva nad poslovnim prostorima Zavoda i na njihovoj uknjižbi, ali ove aktivnosti još uvijek nisu okončane;

Nerealizovane preporuke

- 1) Isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava iz poslovnih knjiga vršiti nakon što posebna komisija izvrši odstranjivanje imovine iz Zavoda (uništenje, prodaja ili ustupanje bez naknade), sačiniti zapisnik, a nadležno tijelo donese odluku o načinu likvidiranja imovine;

- 2) Finansijski plan u dijelu materijalnih troškova Stručne službe Zavoda razraditi po svim vrstama troškova kako bi se moglo pratiti izvršenje Finansijskog plana u ovom dijelu.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Nije izvršena ocjena postupanja po preporuci koja se odnosi na kontinuirano praćenje aktivnosti, u saradnji sa resornim ministarstvom, na usaglašavanju zakonskih propisa koji se odnose na nabavku lijekova i iniciranje putem svojih predstavnika kod Vijeća ministara BiH, donošenje podzakonskih akata.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda utvrđena je unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, uslovi koje zaposlenici moraju ispunjavati kako bi mogli raditi na određenom radnom mjestu, potreban broj izvršioaca na radnim mjestima i druga pitanja.

Novi **Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima**, koji je sačinjen nakon date preporuke u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2011. godinu, usvojen je tek 27.02.2018. godine. Iako je Pravilnikom navedeno poglavlje „postupci procjene rizika, istim nisu razrađeni rizici po pojedinačnim poslovnim aktivnostima, niti su uspostavljena pravila o upravljanju rizicima s ciljem da se rizici poslovnih aktivnosti identificiraju, analiziraju, ocjene i da se s njima upravlja. Nije sačinjena Lista rizika, na osnovu koje bi se mogao donijeti Akcijski plan za praćenje rizika s mjerama za postupanje, nositeljima aktivnosti i rokovima za otklanjanje ili smanjenje nivoa rizika.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutrašnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola u subjektu revizije, Zavod je imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. U skladu sa navedenim propisima, u toku 2017. godine, Zavod nije izvršio ažuriranje i dopunu internih akata u skladu sa COSO modelom. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole sačinjen je i dostavljen Ministarstvu finansija SBK/KSB i Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

Naši nalazi, vezano za sistem internih kontrola ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu izrade Finansijskog plana u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH; ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz s posla i na posao; isplate dodatnih naknada članovima Upravnog odbora; uplata participacije od strane apoteka po osnovu izdatih lijekova na recept; pravilnog knjigovodstvenog evidentiranja rashodovanih stalnih sredstava po popisu i opreme koja nije stavljena u upotrebu.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je sačinjena i dostavljena Ministarstvu finansija SBK/KSB u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- ***U cilju jačanja internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, poduzeti aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i donošenja internih propisa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima.***

Interna revizija

Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH³ regulisano je da Zavod obavezno formira Jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda sistematizovano je jedno radno mjesto internog revizora i isto je popunjeno. Interni revizor je sačinio Godišnji plan i program rada interne revizije za 2017. godinu na osnovu Strateškog plana za period 2017.-2019. godinu. U Godišnjem planu je navedeno da su istim obuhvaćeni najrizičniji procesi utvrđeni na osnovu rangiranih procesa prema procijenjenom stepenu rizika, međutim na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovali smo da nije izvršena procjena rizika za procese, samim tim rizici nisu ni rangirani.

U Godišnjem planu i programu rada interne revizije je utvrđena dinamika i raspored obavljanja revizija po mjesecima i kvartalima. Uvidom u pojedinačne izvještaje o izvršenim revizijama, konstatovali smo da su izvještaji uopšteni, ne sadrže djelokrug rada, cilj revizije, identifikacije i procjene rizika, cjelovit obim revizije, niti opis revidiranog procesa kako je to regulisano Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH. Iz Izvještaja o internoj reviziji se ne vidi da li su interne kontrole zadovoljavajuće ili ne, odnosno da li ima osnova za poboljšanjem istih. U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, sačinjen je Godišnji izvještaj interne revizije u kojem se navodi da je u 2017. godini obavljeno 17 planiranih internih revizija. Godišnji izvještaj je dostavljen rukovodiocu institucije i Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

Preporuka:

- ***Potrebno je da izvještaji o izvršenoj internoj reviziji sadrže sve elemente kako je to propisano Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH, te da se u istim da ocjena da li su interne kontrole zadovoljavajuće ili ne.***

Prevenција korupcije

U novembru 2017. godine pokrenute su aktivnosti na izradi odgovarajućih akata koji se odnose na Implementaciju Strategije borbe protiv korupcije. Izrađeni su prijedlozi Operativnog plana za borbu protiv korupcije za period 2017.-2019.godina i Pravilnika o borbi protiv korupcije. Isti su upućeni Upravnom odboru na usvajanje u 2018. godini, koji do okončanja predmetne revizije nisu bili razmatrani.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Finansijski plan Zavoda za 2017. godinu je usvojen od strane Upravnog odbora 18.11.2016. godine donio i na isti je Skupština SBK/KSB dala saglasnost 21.12.2016. godine. Finansijskim planom su planirani uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 91.700.000 KM.

Uvidom u proceduru izrade i donošenja Finansijskog plana Zavoda za 2017. godinu konstatovali smo sljedeće:

- Finansijski plan za 2017. godinu nije sačinjen u skladu sa članom 12. i 13. Zakona o budžetima u FBiH, obzirom da u posebnom dijelu Finansijskog plana nisu iskazani prihodi i primici, te rashodi i izdaci raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata;
- Materijalni troškovi Stručne Službe Zavoda nisu u Finansijskom planu za 2017. godinu razvrstani po budžetskim klasifikacijama na nivou analitičkog konta u skladu sa članom 20. Zakona o budžetima. Posebnom odlukom Upravnog odbora od 28.02.2017. godine usvojen je analitički pregled planiranih izdataka Stručne službe Zavoda za 2017. godinu koji nije sastavni dio Finansijskog plana za 2017. godinu;
- Zavod nije izvršio izdvajanje sredstva u obveznu rezervu u visini 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini, u skladu sa članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju⁴, niti je planirao u Finansijskom planu za 2017. godinu.

---

³„Sl. novine FBiH“ br. 82/13 i 74/14

⁴„Sl. novine FBiH“, br. 30/97; 7/02; 70/08 i 48/11

Na osnovu navedenog smatramo da Zavod, kod izrade i donošenja Finansijskog plana za 2017. godinu nije osigurao dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH, u dijelu iskazivanja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u posebnom dijelu Finansijskog plana raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata i planiranja materijalnih troškova Stručne službe Zavoda u finansijskom planu po budžetskim klasifikacijama na nivou analitičkog konta i izdvajanja sredstava u obaveznu rezervu u visini 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Upravni odbor je 17.10.2017. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama Finansijskog plana Zavoda za 2017. godinu, na koju je Skupština SBK/KSB dala saglasnost 22.11.2017. godine. Odlukom o izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2017. godinu planirani su uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 96.850.000 KM.

Godišnji računovodstveni izvještaji za 2017. godinu, Zavod je sačinio i dostavio nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Preporuka:

- ***Potrebno je da se kod izrade i donošenja finansijskog plana Zavoda osigura dosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH u dijelu iskazivanja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u posebnom dijelu Finansijskog plana, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata, te planiranja materijalnih troškova Stručne službe Zavoda u finansijskom planu po budžetskim klasifikacijama na nivou analitičkog konta. Također planirati izdvajanje sredstava u obaveznu rezervu u visini 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini, propisanoj Zakonom o zdravstvenom osiguranju.***

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi Zavoda

U godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2017. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 99.203.137 KM, što je u odnosu na planirane prihode i primitke (96.850.000 KM) više za 2.353.137 KM. Povećanje prihoda se prvenstveno se odnosi na povećanje prihoda po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje od 3,01%.

Strukturu prihoda i primitaka čine: porezni prihodi (prihodi od doprinosa) 94.579.259 KM (95%), neporezni prihodi 4.612.993 KM (5%) i kapitalni primici 10.884 KM.

Osnova za naplatu prihoda od poreza, koji se odnose na doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje, je Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o doprinosima FBiH⁵ i Odluka o osnovicama i stopama za obračunavanje i način obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna.

Stupanjem na snagu Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa⁶ od 01.01.2011. godine, Porezna uprava FBiH je preuzela ulogu vršenja kontrole, način obračuna i naplate doprinosa kod obveznika, kao i poduzimanja mjera prinudne naplate. Proces praćenja i analize podataka o naplati prihoda u Zavodu provodi nadzornik za kontrolu uplate doprinosa pri Stručnoj službi za finansijsko računovodstvene poslove. Međutim podaci se ne usklađuju sa Poreznom upravom, niti je to propisano ovim zakonom. Na osnovu procjene, dug prema Zavodu po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, sa 31.12.2017. godine, iznosi 19.255.277 KM. Procijenjeni dug se najvećim dijelom odnosi na sljedeće dužnike: Konfekcija „Borac“ Travnik 7.554.464 KM, RMU Abid Lolić Nova Bila 3.364.570 KM, „Binas“ Bugojno 3.169.553 KM i „Vitezit“ Vitez (2.531.857 KM). Do stupanja na

⁵„Sl. novine FBiH“, br 35/98, 54/00, 16/01, 31/01, 01/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16

⁶„Sl. novine FBiH“, br. 42/09

snagu ovog zakona, Zavod je imao zaključene Sporazume o obročnoj otplati duga sa dužnicima u skladu sa Zakonom o djelimičnom otpisu dospjelih a neuplaćenih sredstava za socijalno osiguranje. Stupanjem na snagu Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, Zavod je raskinuo ugovore za nenaplaćeni dio duga i obavijestio Poreznu upravu, koja je preuzela naplatu ostatka duga.

Neporezni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode iz sredstava ličnog udjela osiguranih osoba u pokriću troškova zdravstvene zaštite Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna (u nastavku: SBK/KSB) 3.464.659 KM i prihode od ino osiguranja (naknada za zdravstvenu zaštitu članova porodica radnika zaposlenih u inostranstvu, inostranih penzionera i članova njihovih porodica u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima između Bosne i Hercegovine i zemalja potpisnica međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju) u iznosu od 994.460 KM.

Odlukom Skupštine SBK/KSB o premiji-učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK/KSB propisan je način, visina, mjesto i način plaćanja, evidentiranje i iskazivanje priliva sredstava i iznos učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite, te slučajevi u kojima osigurana lica na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i navedene odluke, ne učestvuju u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite. Sredstva ostvarena naplatom premije osiguranja, su prema zakonu i navedenom aktu, prihod Zavoda. Upravni odbor je Odlukom o premiji-sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK/KSB⁷ za period 01.01.2017. do 31.12.2017. godine utvrdio iznos premije od 29 KM, koji predstavlja 7,36% izvršenih rashoda Zavoda za obavezno zdravstveno osiguranje po jednoj osiguranoj osobi u 2015. godini, koja je bila zadnja godina za koju je poznat podatak o ukupnom rashodu Zavoda u iznosu od 85.518.713 KM. Odlukom Upravnog odbora⁸, naplaćenu premiju Zavod u 100% iznosu uplaćuje zdravstvenim ustanovama koje su ih i ostvarile uz obavezu da istu upotrijebe u skladu sa članom 46. Zakona o zdravstvenoj zaštiti SBK/KSB⁹ a u cilju osiguranja sredstava za rad. Istom Odlukom je regulisano da su zdravstvene ustanove dužne dostaviti mjesečne izvještaje o naplaćenim prihodima po osnovu premije sa primjerkom virmanških uplata. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da zdravstvene ustanove dostavljaju izvještaje o naplaćenim premijama, kao i dokaze o izvršenoj uplati.

Prihodi od ino osiguranja se ostvaruju u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH koordinira izradu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na paušalne naknade i provodi ih i koordinira rad kantonalnih/županijskih zavoda zdravstvenog osiguranja u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje. Također, zbog većeg broja reklamacija i kontra reklamacija od strane Zavoda i zemalja sa kojima su potpisani sporazumi o socijalnom osiguranju, obračuni troškova i čekanja na naplatu traju po nekoliko godina.

Preporuke:

- **Poduzeti aktivnosti prema Poreznoj upravi u cilju bolje uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje,**
- **U saradnji sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH poduzimati aktivnosti na bržem rješavanju obaveza i potraživanja na osnovu paušalnih naknada i stvarnih troškova utvrđenih međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje.**

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Finansijskog plana za 2017. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 93.341.616 KM, što u odnosu na Finansijski plan (96.850.000 KM) predstavlja ostvarenje od 96,6%.

---

⁷ Odluka Upravnog odbora br.05-4-155/16 od 07.12.2016. godine

⁸ Odluka Upravnog odbora br. 05-4-136/2007 od 28.08.2007. godine

⁹ Sl. novine SBK/KSB* br. 13/0013/02 i 13/03

Strukturu rashoda i izdataka čine: rashodi zdravstvene zaštite (81,3%), tekući transferi i drugi tekući rashodi (3,6%) i rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda (3,1%).

Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci Stručne službe su iskazani u iznosu 2.943.614 KM. Struktura rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda je sljedeća: plaće i naknade troškova zaposlenih 2.449.644 KM (83,2%), izdaci za materijal i usluge 394.487 KM (13,4%) i izdaci za nabavku stalnih sredstava 99.483 KM (3,4%).

6.1.2.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate i naknade plata sa 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 1.955.015 KM i u odnosu na plan manje su za 16.985 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 432.150 KM ili za 28,4%. Više ostvarene bruto plate i naknade plata u odnosu na prethodnu godinu su najvećim dijelom ostvarene iz razloga povećanja osnovice za obračun plata za 10% od maja 2017. godine, kao i većeg broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu (4 zaposlenika).

Najviša plata isplaćena u Zavodu u 2017. godini iznosila je 2.901 KM, najniža 810 KM, a prosječna 1.424 KM.

Uvidom u obračun i isplatu plata i naknada plata nisu utvrđene nepravilnosti.

Naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 282.527 KM, što je u odnosu na plan manje za 25.473 KM, a u odnosu na prethodnu godinu manje za 103.138 KM ili za 26,7%. Iste se odnose na naknadu za: topli obrok 135.825 KM, prijevoz s posla i na posao 65.372 KM, regres za godišnji odmor 31.826 KM, jubilarne nagrade 36.136 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 7.396 KM, pomoći za slučaj teže bolesti i smrti 5.971 KM. Smanjenje naknada zaposlenim u odnosu na prethodnu godinu se najvećim dijelom odnosi na smanjenje dnevnog iznosa naknade za topli obrok sa 2% na 1% prosječne neto plate u skladu sa internim aktom.

Pravilnikom o radu definisano je da zaposlenik ima pravo na prijevoz ili naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla ako stanuje izvan užeg gradskog područja i to u visini troškova prijevoza sredstvima javnog prometa. Istim nije definisano da li se prijevoz priznaje u visini mjesečnih ili dnevnih karata prijevoza, niti je regulisana udaljenost, izražena u kilometrima, od mjesta prebivališta do posla, koja je osnova za priznavanje prava na naknadu. Također nije regulisano da uposlenici koji ostvaruju pravo na naknadu, podnose zahtjev uz pismeni dokaz firme čiji se prijevoz koristi, na osnovu čega se donosi rješenje o ostvarivanju prava na naknadu za prijevoz. Osnova za priznavanje prava na naknadu za prijevoz je vozna karta, cipsova prijava mjesta boravka ili lična karta. Naknada za prijevoz uposlenika se isplaćuje u visini dnevne karte za dane prisutnosti na poslu, za koju nije prethodno doneseno rješenje o ostvarivanju prava na istu.

Preporuka:

- ***Pravilnikom o radu precizirati udaljenost za koju se priznaje pravo na naknadu za prijevoz s posla i na posao, te sačiniti rješenja svim uposlenicima koji ostvaruju pravo na naknadu za prijevoz.***

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 394.487 KM, što predstavlja 13,4% ukupnih rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda. Strukturu navedenih izdataka najvećim dijelom čine izdaci za: ugovorene i druge posebne usluge 167.650 KM, komunikaciju i komunalne usluge 75.689 KM, unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine 47.846 KM, energiju 39.304 KM, nabavku materijala i sitnog inventara 19.381 KM, tekuće održavanje 16.315 KM, osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa 14.121 KM izdaci za usluge prevoza i goriva 13.207 KM.

Ugovorene usluge se najvećim dijelom odnose na: izdatke po osnovu naknade za rad komisija 59.642 KM, naknade za rad članovima Upravnog odbora Zavoda 42.050 KM, stručne usluge 23.461 KM,

izdatke za poreze i doprinose na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada i izdatke za informisanje 16.035 KM.

Odlukom Vlade SBK/KSB iz 2001. godine utvrđeno je da visina naknade za predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora Zavoda ne može biti veća od 350 KM, a za članove Upravnog odbora treba biti manja za 10% do 20% od visine naknade predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora. Zaključkom Vlade SBK/KSB iz 2007. godine, a na upit Zavoda iz 2007. godine, Vlada SBK/KSB je ostala pri ranije utvrđenom iznosu naknade članovima Upravnog odbora Zavoda. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Zavod obračunava i isplaćuje naknadu članovima Upravnog odbora u visini 350 KM, kao i dodatno i naknadu (paušal) u iznosu od 50 KM mjesečno na osnovu Odluke Upravnog odbora od 11.10.2007. godine, za koju nema osnova obzirom da je Vlada SBK/KSB utvrdila najveći iznos naknade koji se može isplaćivati. Po ovom osnovu obračunat je i isplaćen paušal u 2017. godini u iznosu od 4.650 KM.

Preporuka:

- ***Obračun i isplatu naknade članovima Upravnog odbora, vršiti uz dosljednu primjenu Odluke i zaključka Vlade SBK/KSB o visini naknade članovima Upravnog odbora Zavoda.***

Izdaci za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine iskazani su 47.846 KM i isti se odnose na unajmljivanje prostora za smještaj Zavoda u Novom Travniku. Odlukom Upravnog odbora o davanju saglasnosti v.d. direktoru i v.d. zamjeniku direktora Zavoda, od 19.04.2017. godine, zaključeni su ugovori sa tri fizičke osobe u čijem su vlasništvu prostori površine 343 m², 48 m², i 89 m² u istoj zgradi koje koristi Zavod, na period od godinu dana. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su ugovori sa istim fizičkim osobama zaključivani svake godine već duži niz godina. Za prvi poslovni prostor plaća se zakupnina u iznosu 2.250 KM mjesečno, drugi 437,20 KM i treći 556,25 KM. Zavod je pokrenuo aktivnosti na izgradnji sopstvenog poslovnog prostora, po dobivanju saglasnosti Vlade SBK/KSB 13.09.2013. godine za trajno rješavanje smještaja Zavoda. Iako su pokrenute aktivnosti i u Finansijskom planu Zavoda za 2017. godinu planirana sredstva za navedene namjene, u 2017. godini nije započeta izgradnja poslovnog prostora, obzirom da je još uvijek u toku dobivanje urbanističke saglasnosti kako bi se moglo otpočeti sa radovima.

6.1.2.3 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite u 2017. godini iskazani su u iznosu 87.132.057 KM i u odnosu na plan (89.953.000 KM) manji su za 3.004.997 KM ili 3,2%. U strukturi rashoda zdravstvene zaštite na: primarnu zdravstvenu zaštitu se odnosi 30.285.796 KM, bolničku zdravstvenu zaštitu 30.228.123 KM, lijekove sa pozitivne Liste lijekova 11.808.488 KM, bolničku zdravstvenu zaštitu tercijarnog nivoa 8.032.723 KM, konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu vanbolničkog i bolničkog nivoa u SBK/KSB 1.584.841 KM, bolničku zdravstvenu zaštitu van kantona 1.481.754 KM, liječenja u inostranstvu 980.895 KM, ostale lijekove van pozitivne liste lijekova 806.865 KM, ortopedska pomagala 786.881 KM, javno zdravstvenu djelatnost 644.614 KM konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu vanbolničkog i bolničkog nivoa van SBK/KSB 485.564 KM i farmaceutske usluge 5.513 KM.

Rashodi za usluge primarne i bolničke zdravstvene zaštite u SBK/KSB su iskazani u iznosu 62.748.887 KM i isti učestvuju sa 67,2% u ukupnim rashodima Zavoda, a 72% u ukupnim rashodima zdravstvene zaštite. Navedena sredstva se putem mjesečnih dotacija doznajavaju zdravstvenim ustanovama na području SBK/KSB, u skladu sa zaključenim ugovorima o međusobnim odnosima u pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite. Plaćanje prema ustanovama primarne zdravstvene zaštite vrši se na osnovu ugovora sa zdravstvenim ustanovama, koji se zaključuju u skladu sa Pravilnikom o osnovama i mjerilima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK/KSB koji je donijela Vlada SBK/KSB¹⁰. Obračun i plaćanje obaveza se vrši prema Dokumentacionoj osnovi za izradu i provođenje

¹⁰ „Sl.novine SBK/KSB“, br. 9/04 i 2/06

primarne zdravstvene zaštite na području SBK/KSB¹¹ i Odluke o broju radnih timova i njihovom sastavu te obimu usluga za određene zdravstvene ustanove¹².

Plaćanje prema ustanovama bolničke zdravstvene zaštite vrši se na osnovu ugovora sa zdravstvenim ustanovama, a na osnovu odluka Upravnog odbora¹³, u kojima su utvrđeni iznosi i kriteriji za finansiranje bolničke zdravstvene zaštite na nivou SBK/KSB, a na osnovu zaključka Vlade SBK/KSB br. 01-05-174/17 od 14.03.2017. godine.

Zavod je u 2017. godini zaključio ugovore o pružanju bolničke zdravstvene zaštite sa pet bolnica, jedanaest domova zdravlja za pružanje usluga primarne zdravstvene zaštite i Zavodom za javno zdravstvo. Zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge zdravstvene zaštite, uređen je način pružanja usluga i finansiranje istih, a doznaka sredstava zdravstvenim ustanovama se vrše mjesečno u ugovorom utvrđenim iznosima. Ugovorima je takođe regulisano da se naplaćena premija-sudjelovanje osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK/KSB, koja je prihod Zavoda, u 100% iznosu uplaćuje zdravstvenoj ustanovi u cilju osiguranja sredstava za rad, u skladu sa Odlukom o premiji-sudjelovanje osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK/KSB, što je pojašnjeno u tački 6.1.1. Izvještaja.

Na osnovu sačinjenog obračuna potrebnog broja timova za pružanje zdravstvenih usluga u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području SBK/KSB, Upravni odbor je donio Odluku 05.05.2017. godine kojom je utvrđena vrijednost boda za finansiranje primarne zdravstvene zaštite u visini 0,873 KM. Na osnovu utvrđenog broja bodova i vrijednosti boda, Upravni odbor je donio Odluku kojom je utvrđen iznos potrebnih novčanih sredstava za finansiranje zdravstvene ustanove. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je Upravni odbor, za prva tri kvartala 2017. godine donio odluku za svaki kvartal pojedinačno, kojom se utvrđuje potreban mjesečni iznos novčanih sredstava za finansiranje primarne i bolničke zdravstvene zaštite na području SBK/KSB za svaki kvartal, a od 01.10.2017. godine Upravni odbor je utvrđivao mjesečni iznos potrebnih sredstava za navedene zdravstvene ustanove. Istovremeno sa donošenjem odluke o raspodjeli potrebnih novčanih sredstava, Upravni odbor je donio i Odluku o raspodjeli sredstava zdravstvenim ustanovama po osnovu naplaćene premije koja se raspodjeljuje mjesečno u periodu za koji je donesena.

Rashodi za usluge bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa iskazane su 10.980.935 KM i isti su u odnosu na plan, manje ostvareni za 10,7%. U strukturi navedenih rashoda na: rashode bolničke zdravstvenu zaštitu tercijarnog nivoa se odnosi 8.032.723 KM za pružene usluge u zdravstvenim ustanovama van Kantona, bolničku zdravstvenu zaštitu van Kantona 1.481.754 KM, liječenja u inostranstvu po ino konvencijama 980.895 KM i rashode po osnovu pruženih usluga konsultativno/specijalističke zdravstvene zaštite vanbolničkog i bolničkog nivoa van kantona u iznosu 485.564 KM.

Za pružanje navedenih zdravstvenih usluga, Zavod je u 2017. godini zaključio 15 ugovora i to sa: tri klinička centra (Sarajevo, Mostar i Tuzla), tri Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba (Bakovići i Drin u Fojnici i Pazarić), Zavodom za hroničnu psihijatriju Modriča, dva Centra za zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu i Sveučilišta u Mostaru, Medicinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, Malom školom „Vareš“ i Zavodom za bolesti ovisnosti ZE DO Kantona. Sa navedenim zdravstvenim ustanovama ugovori su zaključeni za period 01.01.-31.12.2017. godine, a plaćanje je izvršeno na osnovu ispostavljene mjesečne fakture.

Rashodi za liječenje u inostranstvu se odnose na pružene zdravstvene usluge osiguranicima SBK/KSB koji su zdravstvenu zaštitu koristili u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu po osnovu Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Medicinski materijal i lijekovi iskazani su u iznosu 13.402.235 KM i isti su u odnosu na plan manji za 6,9%, a čine 14,3% ukupnih rashoda Zavoda za 2017. godinu. U strukturi istih na lijekove sa pozitivne

---

¹¹ „Sl.novine SBK/KSB“, br.1/06, 2/06, 7/06, 9/06, 14/06, 2/07 i 7/09

¹² „Sl.novine SBK/KSB“, br 16/04, 1/06 i 8/06

¹³ Odluke broj: 05-4-163/16, 05-37-89/17, 05-37-108/17, 05-37-186/17 i 05-37-87/17 od 05.05.2017. godine

liste lijekova se odnosi 11.808.488 KM, na ortopedske sprave i pomagala 786.881 KM i ostale lijekove van pozitivne Liste lijekova 806.864 KM.

Izdavanje za **nabavku lijekova** sa Pozitivne liste lijekova, Zavod vrši na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i Zakona o lijekovima¹⁴, a finansiranje nabavke lijekova u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima utvrđenim u finansijskom planu Zavoda u skladu sa članom 13. Zakona o lijekovima. Izradu Pozitivne liste lijekova koji se izmiruju na teret kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, definišu zakoni o lijekovima na državnom i federalnom nivou, te na osnovu istih doneseni provedbeni propisi od strane Vijeća ministara BiH i Federalnog ministra zdravstva. Federalnim zakonom o lijekovima je definisano da Vlada FBiH utvrđuje Pozitivnu listu lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH, na prijedlog Federalnog ministra zdravstva, kao i da lijekovi sa Liste lijekova BiH koju utvrđuje Vijeće ministara BiH, ulaze u sastav Listi lijekova koje utvrđuje Vlada FBiH. Vlada kantona donosi Pozitivnu listu lijekova kantona koji se mogu propisivati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kantona, na prijedlog Kantonalnog ministra zdravstva. U Pozitivnu listu lijekova kantona ulaze obavezno lijekovi sa Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH. Pravilnikom o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH¹⁵, koji je donijelo Vijeće ministara, uz prethodno mišljenje Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH 24.11.2016. godine, propisuje se način kontrole lijekova, način oblikovanja cijena lijekova i način izvještavanja o cijenama lijekova u BiH i to utvrđivanjem maksimalnih cijena lijekova pomoću komparativnih i/ili referentnih cijena lijekova, ili na osnovu farmakoekonomskih studija, ili na osnovu drugih parametara, kao i način izvještavanja o veleprodajnim cijenama lijekova u BiH. Prijedlog veleprodajne cijene lijeka za BiH izračunava i Agenciji za lijekove dostavlja nosilac dozvole za stavljanje lijeka u promet na propisanim obrascima, a cijena se izračunava poštujući kriterije utvrđene ovim Pravilnikom. Prema Pravilniku, Agencija je dužna svake godine objaviti maksimalne veleprodajne cijene lijekova na svojoj internet stranici u roku od 90 dana od dana godišnjeg izračuna. Pravna lica koja imaju dozvolu za promet lijekovima na veliko, obavezna su lijekove, u skladu sa ovim Pravilnikom, prodavati po cijenama oblikovanim u skladu sa Pravilnikom, a koje ne smiju biti iznad odgovarajućih maksimalnih veleprodajnih cijena lijekova u BiH. Kontrolu oblikovanja cijena lijekova vrši Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH u postupku dozvole za stavljanje lijeka u promet. Federalno ministarstvo zdravstva u propisanom roku, sačinjava i predlaže Listu lijekova iz svoje nadležnosti, kao i cijene lijekova u okviru dozvoljenih maksimalnih cijena koje su utvrđene prethodno navedenim Pravilnikom. Nakon objavljivanja federalne liste lijekova i stupanja iste na snagu, Kantonalno ministarstvo zdravstva sačinjava i predlaže kantonalnu listu lijekova u skladu sa navedenim propisima. Federalna lista lijekova je obavezna za sve kantone i to A lista lijekova koja je obavezno sadržana u listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, dok je B lista fakultativna, ukoliko su osigurana sredstva u kantonu.

Obavljenom revizijom je konstatovano da je Vlada SBK/KSB donijela 25.05.2017. godine Odluku o utvrđivanju liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja SBK/KSB, kao i cijene lijekova sa Pozitivne liste lijekova. Cijene lijekova su izračunate u skladu sa Odlukom o Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH. Pozitivna lista lijekova SBK/KSB kantona sadrži A listu lijekova sa 100% učešćem Zavoda u cijeni lijeka. Kod utvrđivanja koji lijekovi će biti na Pozitivnoj listi lijekova kao i cijena lijekova, Zavod nema uticaja, shodno navedenim zakonskim i podzakonskim propisima, iako se finansiranje nabavke lijekova vrši iz sredstava Zavoda.

Propisivanje lijekova osiguranim osobama SBK/KSB je utemeljeno na Odluci Vlade SBK/KSB¹⁶ i Odluci Upravnog odbora ZZO SBK/KSB¹⁷ kojima se utvrđuju mjesečni iznosi sredstava za lijekove sa liste lijekova koje domovi zdravlja mogu propisivati osiguranim osobama sa pozitivne liste lijekova.

---

¹⁴ „Sl.glasnik BiH“, br 58/08 i „Sl.novine FBiH“, br.109/12)

¹⁵ „Sl.glasnik BiH“, br 3/17

¹⁶ „Sl.novine SBK/KSB“, br.7/16 i 11/17

¹⁷ Odluka broj. 05-4-158/16, 05-37-56/17, 05-37-106/17 i 05-37-147/17

Zavod je, nakon provedenog javnog poziva, sa 37 apoteka zaključio ugovore o međusobnim odnosima u vezi sa snabdijevanjem osiguranih osoba lijekovima koji se mogu propisivati na teret Zavoda. Lijekove sa pozitivne Liste lijekova propisuju ovlašteni ljekari.

Odlukom Upravnog odbora o utvrđivanju cijene usluga ljekarske djelatnosti od 28.01.2010. godine regulisano je da cijena za izvršene usluge izdavanja lijekova na recept iznosi 1,025 KM po jedinici izvršene usluge odnosno po izdatom receptu, uvećana za iznos poreza na dodanu vrijednost (PDV), što ukupno iznosi 1,20 KM.

U skladu sa zaključenim ugovorima, apoteke su u obavezi sačinjavati fakture jednom mjesečno za izdate lijekove u iznosima određenim Odlukom o Listi lijekova, a Zavod vrši provjeru fakture i izvještava apoteku u slučaju eventualnih nepravilnosti ili nedostatka u cilju otklanjanja istih. Odlukom Vlade SBK/KSB o premiji-učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK/KSB¹⁸ je regulisano da osigurana osoba koja ne uplati premiju osiguranja na način propisan ovom odlukom, učestvuje u troškovima izdatog recepta u iznosu od 1 KM i sredstva ostvarena naplatom istog predstavljaju prihod Zavoda. Uvidom u zaključene ugovore sa apotekama obuhvaćene uzorkom, kao i fakture koje iste dostavljaju Zavodu, konstatovano je da apoteke ne uplaćuju Zavodu naplaćena sredstva po osnovu participacije po receptu, već umanjuju fakture za naplaćeni iznos participacije. **Na fakturama nije iskazan iznos naplaćene participacije za koji je umanjena faktura. Na ovaj način, iako nema finansijskog efekta, umanjeni su i prihodi i rashodi za iznos umanjenja fakture.**

Referent za kontrolu recepata u Zavodu vrši kontrolu ispravnosti svih dostavljenih fakture za lijekove, kontrolu cijena lijekova, participaciju i broj recepata. Uvidom u postupak kontrole recepata, konstatovali smo da se kontrola vrši kroz dnevnu kontrolu ukupne propisane količine (broj originalnih pakovanja) lijeka prema generičkom nazivu, jačini i obliku i po JMBG –osiguranika, a u skladu sa propisanom dnevnom dozom lijeka i potrebnoj dužini trajanja terapije. U slučaju utvrđenih nepravilnosti, sačinjava se Izvještaj o istim, koji se uz račun ugovorne apoteke dostavlja u Službu za finansije i računovodstvo, koja vraća fakturu u cijelosti sa priložima, kako bi apoteka izvršila ispravku i ispostavila novu fakturu sa priložima.

Na osnovu dostavljenih fakture sačinjavaju se izvještaji i analize potrošnje lijekova na nivou kantona. Prema prezentiranim podacima iz izvještaja, sa 31.12.2017 godine broj recepata koji je izdat na teret Zavoda iznosio je ukupno 891.460 i isti su izdati od strane devet Domova zdravlja SBK/KSB, dva Doma staraca (Dom staraca Travnik i Dom staraca Novi Travnik) i Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići.

Preporuka:

- **Poduzeti aktivnosti da apoteke, koje vrše izdavanje lijekova na recept, vrše uplatu participacije po osnovu izdatih lijekova na račun Zavoda, jer je ista prihod Zavoda u skladu sa Odlukom o premiji-učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK/KSB.**

Izdaci za ortopedska pomagala iskazani su u iznosu 786.881 KM i isti su manji za 25,1% u odnosu na plan. U okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja, osigurane osobe po medicinskim indikacijama imaju pravo na ortopedska i druga pomagala. Prava osiguranika na iste utvrđena su Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala¹⁹. Navedenim Pravilnikom je takođe regulisano da u slučaju specifičnih medicinskih indikacija osigurane osobe, Komisija za medicinsku rehabilitaciju, ortopedska pomagala i lijekove van pozitivne Liste lijekova, rješava zahtjeve osiguranih osoba (u nastavku: Komisija) imenovana Rješenjem direktora, može odobriti određeno ortopedsko pomagalo, u ovisnosti o zdravstvenom stanju i bolesti osigurane osobe. U skladu sa Poslovnikom, nadležnost Komisije je da rješava predmete, odnosno odobrava ortopedska i druga pomagala osiguranim osobama. Nezadovoljna stranka može na odluku Komisije uložiti prigovor u roku

---

¹⁸ Sl.novine SBK/KSB“, br.11/08 i 12/15

¹⁹ Sl.novine SBK/KSB“, br. 04/08; 09/08; 29/09; 04/11; 05/11; 08/11; 07/14; 09/14; 04/17;06/17 09/17 i 11/17

od osam dana od dana prijema odluke. O prigovoru na Odluku Komisije, u drugom stepenu rješava Komisija za prava osiguranika Zavoda, čije je rješenje konačno.

Zavod učestvuje u troškovima nabavke ortopedskih sprava i pomagala do iznosa utvrđenih Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala. Usluge izdavanja pomagala vrše registrovane ortopedske kuće, sa kojim Zavod ima zaključene ugovore o isporuci ortopedskih sprava i pomagala. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se fakture dostavljaju Zavodu na plaćanje uz obavezno priloženu potvrdu Zavoda i potvrdu o izdavanju pomagala od strane ortopedske kuće.

Rashodi za ostale lijekove van pozitivne liste iznose 806.865 KM i isti su manji u odnosu na plan za 5,1%. Komisija za medicinsku rehabilitaciju i lijekove van pozitivne liste lijekova imenovana je od strane direktora Zavoda i ista rješava, odnosno odobrava osiguranim osobama lijekove van važeće Pozitivne liste lijekova SBK/KSB, na osnovu podnesenog zahtjeva. Odlukom Vlade SBK/KSB utvrđena je Lista lijekova iz prioritetnog programa za lijekove koji se koriste za teža stanja i oboljenja koji se mogu propisati i izdati na teret sredstava Zavoda²⁰. Rješavanje i odobravanje lijekova van pozitivne liste vrši Komisija za medicinsku rehabilitaciju, ortopedska pomagala i lijekove u skladu sa navedenom odlukom. Osigurane osobe podnose zahtjev, a komisija cijeni opravdanost zahtjeva. Uvidom u dokumentaciju nismo utvrdili nepravilnosti.

6.1.2.4 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući izdaci iskazani su u iznosu 3.265.945 KM, što predstavlja 3,5% ukupnih rashoda Zavoda. Isti su u odnosu na plan manje ostvareni za 184.055 KM ili 5,3%. Realizacija tekućih transfera odnosi se na transfere: refundacija naknada plaća zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanja preko 42 dana) u iznosu od 2.860.386 KM, transferi pojedincima nastali po osnovu zahtjeva osiguranika za nabavku lijekova koji se koriste za teža stanja i oboljenja 167.134 KM, po osnovu ugovora o socijalnom osiguranju sa drugim državama 148.247 KM, doznake zdravstvenim ustanovama po osnovu povrata ostvarenih prihoda od participacije (premije) 76.933 KM i transfere za naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava 13.245 KM.

Transferi po osnovu **naknada plata zbog privremene spriječenosti za rad** su iskazani u iznosu 2.860.386 KM. Obaveza Zavoda da vrši isplatu naknade za bolovanja preko 42 dana, proizilazi iz odredaba člana 56. Zakona o zdravstvenom osiguranju u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat sredstava. Prema Pravilniku o načinu, postupku ostvarivanja prava na naknadu plate za vrijeme privremene spriječenosti za rad osiguranika Zavoda, koji je donio Upravni odbor 28.01.2016. godine, utvrđen je najviši iznos naknade koja se isplaćuje na teret sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda u visini 80% dvostruke prosječne plate u FBiH utvrđene za razdoblje od I-IX mjeseca iz prethodne kalendarske godine, kao i najniži iznos naknade plate koji ne može biti niži od iznosa najniže neto plate utvrđene Općim kolektivnim ugovorom na teritoriju FBiH. Prema Pravilniku rok za podnošenje zahtjeva za povrat naknade plaće uz dokumentaciju je 90 dana od dana isplate plate. Shodno navedenim odredbama, Zavod je priznavao 80% osnovice za naknadu plate, a za osnovicu se uzimala plata osiguranika isplaćena u prethodnom mjesecu prije nastupanja slučaja, na osnovu kojeg osiguranik stiče pravo na naknadu. Uvidom u uzorkom obuhvaćenu dokumentaciju, konstatovali smo da se refundacija sredstava vršila u propisanim iznosima, a osigurano je i poštivanje rokova za podnošenje zahtjeva za refundaciju, kao i rokova za doznačavanje sredstava podnosiocima zahtjeva.

Ostali transferi pojedincima su iskazani u iznosu od 167.134 KM i u odnosu na plan manji su za 16,4%. Ovi rashodi su nastali po osnovu pojedinačnih zahtjeva osiguranika za odobravanje sredstava za nabavku dječije hrane za oboljele od celijakije, fenilketonurije i sl. koji nisu na pozitivnoj Listi lijekova SBK/KSB, a na osnovu Odluke Vlade SBK/KSB o utvrđivanju Liste lijekova iz prioritetnih programa za

---

²⁰ „Sl.novine SBK/KSB“, br.7/16 i 11/17

lijekove koji se koriste za teža stanja i oboljenja, koji se mogu propisati i izdati na teret sredstava Zavoda.²¹

U okviru tekućih transfera iskazani su **transferi zdravstvenim ustanovama** u iznosu od 76.933 KM, po osnovu povrata participacije zdravstvenim ustanovama SBK/KSB, u skladu sa Odlukom o premiji-sudjelovanje osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK/KSB, što je pojašnjeno u tački 6.1.1. Izvještaja.

6.1.2.5 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima Zavoda za 2017. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi: iskazani prihodi i primici 99.192.253 KM, rashodi i izdaci 93.242.134 KM i višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima 5.861.520 KM. Na dan 31.12.2017. godine iskazan je ukupan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 11.250.791 KM

Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju finansijskog plana Zavoda za 2017. godinu i Odluku o usvajanju Godišnjeg obračuna Zavoda za 2017. godinu donio je Upravni odbor 27.02.2018. godine. Istog dana Upravni odbor je donio i Odluku o upotrebi viška prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz 2017. godine, prema kojoj se odobrava upotreba navedenog viška u svrhu povećanja likvidnosti Zavoda.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Kratkoročni plasmani

Stanje **kratkoročnih plasmana** na dan 31.12.2017. godine iskazano je u iznosu od 416.650 KM. Istim su obuhvaćena sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu depozita kod Gospodarske banke sa sjedištem u Sarajevu u iznosu od 55.781,88 KM i sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu depozita kod Hercegovačke banke Mostar u iznosu od 360.867,83 KM. Dana 22.11.2017. godine Zavod je uputio urgenciju Hercegovačkoj banci d.d. Mostar-u likvidaciji, s molbom da se uplati navedeni iznos. Također je 08.01.2018. godine upućen akt Agenciji za bankarstvo FBiH u kojem se traži dostava podataka o statusu Gospodarske banke d.d. Mostar-u likvidaciji, budući da je u više navrata pismenim putem traženo od Gospodarske banke da obavijesti Zavod o tome kada i na koji način planiraju izvršiti uplatu sredstava u iznosu od 55.781,88 KM, međutim Zavod, prema izjavi odgovorne osobe, nije nikada dobio nikakav odgovor.

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda na dan 31.12.2017. godine, iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 1.225.783 KM (nabavna vrijednost 1.904.319 KM i ispravka vrijednosti 678.536 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

U 2017. godini izvršena je nabavka stalnih sredstava u iznosu 99.483 KM, dok je istovremeno izvršeno isknjižavanje stalnih sredstava nabavne vrijednosti 27.576 KM, po Odluci o prihvatanju popisa za 2017. godinu. Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovali smo da je izvršeno isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava (nabavna vrijednost 27.576 KM, ispravka vrijednosti 24.624 KM i sadašnja vrijednost 2.952 KM), iako prethodno nije izvršena likvidacija stalnih sredstava, odnosno uklanjanje istih iz poslovnog prostora Zavoda od strane formirane komisije koja će sačiniti zapisnik o načinu likvidiranja sredstava i koji će služiti kao osnov za donošenje odluke i isknjižavanje istih iz poslovnih knjiga Zavoda. Na ovaj način je manje iskazana nabavna vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava za navedeni iznos na dan 31.12.2017. godine.

---

²¹ „sl.novine SBK/KSB“, br.7/16 i 11/17

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju stalnih sredstava konstatovali smo da stalna sredstva u upotrebi sadrže kompjutersku opremu koja se odnosi na serverski sistem B u vrijednosti 145.314 KM i Zebra ZXP card printer u vrijednosti 22.918 KM, kojoj su dodijeljeni inventurni brojevi i za koju je obračunata amortizacija u iznosu od 47.954 KM za server i 10.657 KM za printer, iako ista nije aktivirana, već se nalazi duži vremenski period neraspakovana u kutijama (od 05.06.2015. godine kada je izvršena primopredaja između Zavoda i QSS d.o.o. Sarajevo kao isporučioca). Opremu je doniralo Federalno ministarstvo zdravstva, kao nosioc aktivnosti na realizaciji projekta informatizacije domova zdravlja i Zavoda u cilju poboljšanja kvaliteta zdravstvenih usluga, koji se finansira kreditnim sredstvima Svjetske banke. Ministarstvo je bilo određeno kao jedinica za implementaciju projekta i isto je bilo određeno za instalaciju računarske mreže u ambulancama i domovima zdravlja i povezivanja sa Zavodom, kao i nabavku opreme (hardvera i softvera). Aktivnosti nisu okončane do momenta obavljanja revizije, o čemu je dato više detalja u tački 9.1. - IT revizija, u dijelu „Informatizacija domova zdravlja i Zavoda“.

Obzirom da nisu nabavljena softverska rješenja niti je sačinjen zapisnik o aktiviranju navedene opreme, kojim bi se ista stavila u upotrebu, navedenu kompjutersku opremu je trebalo evidentirati na poziciji stalnih sredstava u pripremi.

Na osnovu naprijed navedenog, nije izvršeno isknjižavanje rashodovane opreme na osnovu pravovaljane dokumentacije, niti je izvršeno pravilno knjigovodstveno evidentiranje kompjuterske opreme koja nije stavljena u upotrebu, kako je propisano Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i internim aktima Zavoda.

Preporuka:

- ***Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje opreme koja nije stavljena u upotrebu, kao i rashodovane opreme, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i internim aktima Zavoda.***

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu 10.661.145 KM i najvećim dijelom se odnose na kratkoročne tekuće obaveze 10.399.357 KM i obaveze prema zaposlenim 261.516 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 10.339.357 KM, odnose se na obaveze prema zdravstvenim ustanovama po osnovu zaključenih ugovora, obaveze prema ugovornim apotekama za finansiranje lijekova i usluga za izdavanje lijekova sa Liste lijekova, obaveze za fakturisana izdata pomagala, te obaveze prema ostalim dobavljačima za fakturisane troškove i usluge.

Obaveze prema zdravstvenim ustanovama u Kantonu, za pružanje zdravstvenih usluga osiguranicima Zavoda, se odnose na neplaćene fakture za novembar i decembar 2017. godine u iznosu od 5.375.408 KM.

Obaveze prema ugovornim apotekama za finansiranje lijekova i usluga za izdavanje lijekova sa Liste lijekova iskazane su u iznosu 2.169.806 KM, za neplaćene fakture za novembar i decembar 2017. godine.

Obaveze prema zdravstvenim ustanovama van Kantona su iskazane u iznosu od 1.919.390 KM. Najznačajnije obaveze se odnose na obaveze prema Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu u iznosu od 1.494.651 KM.

Obaveze po osnovu refundacije naknade plate na ime privremene spriječenosti za rad, iskazane su u iznosu od 581.829 KM i odnose se na obaveze za povrat neto naknada, koje padaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Obaveze prema zaposlenima u iznosu od 261.516 KM, odnose se na obaveze za bruto plate i naknade radnicima Stručne službe Zavoda za decembar 2017. godine.

Obaveze prema ostalim zdravstvenim ustanovama i zavodima u iznosu 154.436 KM, za neplaćene fakture za novembar i decembar 2017. godine (zavodi za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba DRIN,

BAKOVIĆI i PAZARIĆ, JU Zavod za zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu, Zavod za javno zdravstvo Travnik, RRC Fojnica i dr.).

Obaveze za ostale zdravstvene usluge u iznosu od 111.189 KM se odnose na nastale obaveze prema ortopedskim kućama po osnovu izdatih ortopedskih pomagala.

Ostale kratkoročne obaveze 59.550 KM se odnose na povrat sredstava osiguranicima za dječiju hranu, ortopedska pomagala i lijekove u iznosu od 44.513 KM i obaveze po osnovu obračuna paušalne naknade prema Republici Sloveniji za 2016. godinu u iznosu 15.037 KM.

Obaveze prema drugim fizičkim licima 8.588 KM se odnose na obaveze za isplatu naknade Upravnom odboru i članovima komisija.

Obaveze prema fizičkim licima iskazane u iznosu 4.851 KM se odnose na obaveze za zakupninu za prostorije sjedišta Zavoda u Novom Travniku za decembar 2017. godine.

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovali smo da su do momenta obavljanja revizije (12.03.2017. godine) izmirene obaveze prema pravnim licima u iznosu od 9.753.099 KM, kao i obaveze prema zaposlenicima u iznosu od 261.516 KM.

7. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 99.203.137 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 92.729.769 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom od 6.473.368 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda je 28.02.2017. godine donio Plan javnih nabavki za 2017. godinu. Tokom godine su vršene izmjene i dopune plana uvođenjem u plan novih nabavki ili korekcijom iznosa već planiranih nabavki, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabavki iznosila 337.440 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini provedena su 83 postupka nabavki roba i usluga, koliko je i zaključeno ugovora o javnim nabavkama, u iznosu 186.222 KM, od čega jedan otvoreni postupak u vrijednosti 73.164 KM, pet postupaka posredstvom konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti 37.389 KM, i 77 postupaka u vrijednosti od 56.769 KM provedenih direktnim sporazumom.

Revizijom smo obuhvatili postupke dodjele 13 ugovora u vrijednosti od 131.436 KM, što čini 71% ukupne vrijednosti zaključenih ugovora i to: jedan ugovor otvorenim postupkom u vrijednosti 73.164 KM, četiri ugovora dodijeljena putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti od 23.093 KM i osam postupaka direktnim sporazumom u vrijednosti od 24.161 KM.

Uvidom u uzorkom obuhvaćene postupke javnih nabavki nisu konstatovane nepravilnosti.

9. IT revizija u procesima hcfis-a, kontrole potrošnje lijekova, podrške inoosiguranja i procesa uspostavljanja informacionog sistema zdravstva u SBK/KSB

Za podršku **trezorskom poslovanju** i obračunu plata i naknada zaposlenih, Zavod koristi softver kao servis provajdera. Isti je nabavljen putem zajedničke nabavke koju je proveo Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (u nastavku:FZZOiR) za kantonalne zavode. Softversko rješenje baze podataka nalazi se na infrastrukturi autora softvera i korisnici pristupaju putem internet konekcije. U toku implementacije u fazi testa prihvatljivosti softverskog rješenja, kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja su imali primjedbe na funkcioniranje softvera koje autor softverskog rješenja nije otklonio, a dio kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja nije prihvatio prijedlog naknadne korekcije istih u periodu podrške, zbog čega je došlo do raskida ugovora, zatim i sudski spor sa autorom.

S obzirom da je sistem u produkciji od 2012. godine, dio nedostataka je otklonjen ali i dalje za izvršenje funkcija treba više koraka što usporava rad i stvara mogućnost ljudske greške. Uočili smo da odziv sistema kod pokretanja aplikacije i podnošenja zahtjeva za obradu i sama obrada dugo traje (npr. generiranje izvještaja). Softversko rješenje ne generira Izvještaj novčanog toka, iako je isto bilo uz funkcionalni zahtjev kod izrade softverskog rješenja. Odgovornost za rezervne kopije podataka je na provajderu servisa. Zavod zaključuje godišnje ugovore o podršci u kojima nije regulisano pravo vlasništva nad podacima koji se generiraju u sistemu, a koji su u cijelosti smješteni kod provajdera, kao i periodična isporuka dokumentovanih podataka Zavodu, što za posljedicu može imati nedostupnost istih u slučaju spora sa autorom-provajderom.

Smatramo da je potrebna analiza i otklanjanje nedostataka uzroka neadekvatnog odziva sistema i trajanje obrade zahtjeva, kao i analiza i optimizacija aplikacije trezora u cilju pojednostavljenja i smanjenja mogućnosti ljudske greške.

«HCFIS - Health Care Financial Information System» - HCFIS je implementiran 2002. godine u sklopu projekta „Osnovne bolničke službe“ a finansiran je kreditom Svjetske banke, kao jedinstven informacioni sistem za vođenje evidencija o osiguranicima i finansijskim tokovima u ministarstvima i zavodima zdravstvenog osiguranja i zavodima za javno zdravstvo. Autor softvera je informatička firma „ALEM“ Systems Sarajevo. Vlasnik izvornog koda softvera HCFIS-a je Federalno ministarstvo zdravstva, a zakonska nadležnost održavanja i razvoja aplikativnog softvera, kao i vođenja jedinstvenog informacionog sistema je u FZZOIR, u skladu sa članom 18. i 100. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH.

U okviru SITAP projekta i povezivanja sa JIS sistemom u Poreznoj upravi FBiH, Zavodu je isporučen novi hardver koji je iskorišten i za modernizaciju infrastrukture HCFIS-a, čime su osigurani uslovi za zamjenu distribuirane obrade po poslovnicaama sa centralizovanom u Zavodu. Početkom primjene jedinstvenog informacionog sistema (JIS-a), dograđen je interfejs HCFIS-a, baza podataka za nova polja, kako bi se omogućila obrada podataka preuzetih iz JIS-a (prijava i odjava i uplate doprinosa).

Aplikativni softver čine moduli: Matične evidencije (osigurana lica, obveznici, ljekari, ljekarske komisije, organizacione jedinice, komitenti) medicinske evidencije (bolovanja, odobrenja), prihodi i rashodi (fakture iz zdravstvenih ustanova, fakture za lijekove, fakture za pomagala, izlazne fakture, import RAS fajlova, promet žiro računa, kontrola zaduženja obveznika, ostale pomoći i naknade, refundacije bolovanja) izvještaji, šifarnici, administriranje. Iz razloga što nije iznađen adekvatan model zajedničkog finansiranja, nije osiguran razvoj softverske aplikacije HCFIS-a, dok je FZZOIR u okviru svojih raspoloživih IT resursa osigurao podršku dijelu manjih izmjena na aplikativnom softveru u okviru iste verzije razvojnog softverskog alata. Neriješeno pitanje razvoja je rezultiralo da se dio funkcionalnosti softvera ne koristi. Zavod koristi module matičnih evidencija i izvještavanja, importe RAS-a, ažuriranje izvoda i RAS izvoda fakture za pomagala, a do 2017. godine i fakture za lijekove za kontrolu potrošnje lijekova sa esencijalne liste, ali se zbog nepouzdanosti navedenog, u 2017. godini počelo koristiti drugo softversko rješenje.

Za podršku procesu **kontrole potrošnje lijekova**, kao privremeno rješenje, Zavod koristi softversko rješenje razvijeno dogradnjom funkcionalnosti finansijskog softvera koji je korišten prije prelaska na trezorsko poslovanje. Isto nije povezano sa HCFIS sistemom. Apoteke mjesečno dostavljaju u poslovnice Zavoda, fakture za izdate lijekove sa receptima u prilogu, a elektronske fajlove recepata u dogovorenom formatu u Zavod. U poslovnicaama se vrši kontrola ispravnosti sadržaja recepta i fakture i ispravne fakture šalju u centralu Zavoda. Elektronski fajlovi se porede sa fakturom, zatim spajaju i importuju u softversku aplikaciju koja vrši logičke kontrole osiguranja, ljekara, lijeka, količina izdatog lijeka poređenjem sa šifarnicima koji su preuzeti iz HCFIS-a. U slučaju greške obrada se zaustavlja i ne može se izvršiti import dok se greška ne koriguje. Manje greške koriguje koordinator za AOP, a za suštinske greške fajlovi se vraćaju apotekama na korekciju.

U sadašnjim uslovima nepovezanih sistema i načinu obrade, sve kontrole se vrše poslije izdavanja lijeka u apoteci i na taj način se ne može spriječiti greška u procesu od propisivanja do izdavanja lijeka.

Implementacijom elektronskog recepta u okviru projekta informatizacije domova zdravlja i Zavoda uspostaviti će se preventivne kontrole.

Napominjemo da proces **inoosiguranja** nije informatički podržan. U procesu kontrole paušalnih naknada za zdravstveno osiguranje BiH penzionera u drugim državama i inostranih penzionera u BiH, kao i refundiranja stvarnih troškova za zdravstvene usluge ostvarene u drugim državama, koriste se pomoćne evidencije.

Informatizacija domova zdravlja i Zavoda – Srednjobosanski kanton/Kanton Središnja Bosna je u strategiji razvoja za period 2016-2020. godina, kao mjeru za obezbjeđenje strateškog cilja poboljšanje kvaliteta zdravstvenih usluga odredio informatizaciju domova zdravlja i Zavoda i projektnu aktivnost implementacija projekta HSEP u Kantonu, a kao glavnog koordinatora odredio Zavod zdravstvenog osiguranja SBK/KSB. Kanton nema usvojenu strategiju IT razvoja.

U okviru navedenog projekta, Federalno ministarstvo zdravstva je izvršilo nabavku hardvera i mrežne opreme, u cilju instalacije računarske mreže u ambulantama i domovima zdravlja i povezivanja sa Zavodom. Isporučena je pripadajuća računarska oprema i aktivne mrežne komponente ambulantama i domovima zdravlja i Zavodu bez sistemskog softvera. U toku trajanja projekta, Federalno ministarstvo zdravstva (jedinica za implementaciju projekata) je provelo dva postupka nabavke softverskog rješenja po procedurama Svjetske banke. Prvi postupak je proveden kao zajednička nabavka softverskog rješenja za elektronski karton u ambulantama porodične medicine u osam kantona. U provedenom postupku izabran je dobavljač, a prema raspoloživoj dokumentaciji, zbog nedostatnih sredstava nije zaključen ugovor o implementaciji sa Zavodom. Nakon obezbjeđenja sredstava (od povrata PDV), što je dugo trajalo, proveden je postupak nabavke softverskog rješenja sa proširenim funkcionalnostima u odnosu na raniji postupak, koje su pored elektronskog kartona u ambulantama porodične medicine uključivale: e-recept, e-pomagala specijalističke ambulante i laboratorije (LIS, CIS, MIS). Na tenderu su učestvovala dva ponuđača, od kojih je jedan odustao u toku trajanja postupka, a drugi nije prihvaćen od strane Svjetske banke, iz razloga što nije ispunjavao više uslova o stručnoj i tehničkoj osposobljenosti za implementaciju softverskog rješenja i tender je poništen. Zbog isteka roka završetka projekta, Federalno ministarstvo zdravstva je preporučilo da se tender ponovi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i u tu svrhu je tražena saglasnost SBK/KSB za dalji nastavak aktivnosti. Kantonalni ministar zdravstva je tražio da Kanton preuzme provođenje postupka nabavke. Po dobivanju saglasnosti ministricе finansija FBiH, finansijska sredstva, osigurana projektom, preusmjerena su u 2017. godini u Budžet FBiH, sa ciljem da se Rebalansom Budžeta FBiH za 2017. godinu, putem kapitalnih transfera doznače SBK/KSB, što u 2017. godini nije učinjeno. Vlada SBK/KSB je u Budžetu za 2018. godinu planirala sredstva za implementaciju informacionog sistema zdravstva SBK/KSB.

Iz navedenog je vidljivo da planirane aktivnosti iz projekta nisu provedene u cijelosti, nije nabavljen aplikativni i sistemski softver i time nisu ostvareni preduslovi za korištenje nabavljenog hardvera u svrhu za koju su namijenjena. Isto za posljedicu ima i zaostajanje Kantona u procesu informatizacije zdravstva, zastarijevanje nabavljene opreme i u krajnjem, materijalnu štetu.

Značajno je da su nadležnosti u domenu razvoja i izgradnje, održavanja IT kapaciteta, na višim nivoima u kantonalnim i Federalnom ministarstvu zdravstva i Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, što ograničava samostalno djelovanje Zavoda u tom segmentu. Iako je Kanton u strategiji razvoja definisao projektnu aktivnost, ni Kanton ni Zavod nemaju usvojene strateške planove IT razvoja što može imati uticaja na dalje provođenje razvojnih aktivnosti.

Preporuke:

- ***Potrebno je da se osigura optimizacija softvera, regulisanje prava vlasništva nad podacima, kao i periodična isporuka dokumentovane kopije podataka Zavodu,***
- ***U okviru nadležnosti i ovlasti zajedno sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, osigurati tehnološki razvoj HCFIS-a,***

- *U okviru nadležnosti i ovlasti, zajedno sa Federalnim ministarstvom zdravstva i kantonalnim Ministarstvom zdravstva i socijalne politike, nastaviti aktivnosti na informatizaciji domova zdravlja i Zavoda i u tu svrhu osigurati sve potrebne ljudske i materijalne resurse, te inicirati izradu strategije IT razvoja zdravstva kantona.*

10. KOMENTAR

Zavod za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna se u ostavljenom roku očitovao na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2017. godinu, dopisom broj 05-37-496/18 od 11.06.2018. godine. U očitovanju se navodi da Zavod nema primjedbi na Nacrt izvještaja, odnosno na utvrđene činjenice i dato mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti kao i na preporuke i sadržaj preporuka, čijom implementacijom se poboljšava sistem rada Zavoda u ostvarivanju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja. Takođe se navodi da će se po dobivanju konačnog izvještaja, poduzeti sve mjere i radnje na otklanjanju uočenih nedostataka i datih preporuka u radu, u roku i u obimu kako je navedeno u pojedinačnim preporukama. Obzirom da Zavod nema primjedbi na Nacrt izvještaja, ovaj Izvještaj predstavlja Konačan izvještaj, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2017. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Dunja Logo, dipl.oec. - vođa tima

Adija Babić, dipl.oec. - član tima

Derviša Harbaš, dipl.ing.org. rada -član tima -IT revizor

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu					
Naziv institucije: Zavod za zdravstveno osiguranje SBK/KSB					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj Godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	96.850.000	99.192.253	93.071.528	2.342.253	102,4
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	91.815.830	94.579.259	87.488.535	2.763.429	103,0
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	91.815.830	94.579.259	87.488.535	2.763.429	103,0
3. Porezi na platu i radnu snagu					
4. Porez na imovinu					
5. Domaći porezi na dobra i usluge					
6. Porez na dohodak					
7. Prihodi od indirektnih poreza					
8. Ostali porezi					
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	4.940.000	4.518.827	4.712.163	-421.173	91,5
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	180.000	58.488	71.330	-121.512	32,5
0 Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine	180.000	58.488	71.330	-121.512	32,5
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	4.760.000	4.460.340	4640.833	-299.660	93,7
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima					
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	4.760.000	4.460.340	4640.833	-299.660	93,7
Neplanirane uplate –prihodi	0	1.220	180	1.220	0,0
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	94.170	94.166	870.830	-4	0,0
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	94.170	94.166	870.830	-4	0,0
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije					
II. RASHODI (od 1 do 7)	96.648.000	93.242.134	87.277.883	-3.405.866	96,5
1. Plate i naknade troškova zaposlenih	2.280.000	2.237.542	1.908.531	-42.458	98,1

	Bruto plate i naknade plata	1.972.000	1.955.015	1.522.866	-16.985	99,1
	Naknade troškova zaposlenih	308.000	282.527	385.665	-25.473	91,7
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	215.000	212.102	164.839	-2.898	98,7
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	90.453.000	87.526.544	82.027.287	-2.926.456	96,8
	Putni troškovi	3.000	973	2.735	-2.028	32,4
	Izdaci za energiju	44.000	39.304	38.494	-4.696	89,3
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	89.000	75.689	83.708	-13.311	85,0
	Nabavka materijala i sitnog inventara	14.437.000	13.421.616	13.160.221	-1.015.384	93,0
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	16.000	13.207	10.618	-2.793	82,5
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	48.000	47.846	47.043	-154	99,7
	Izdaci za tekuće održavanje	30.000	16.315	20.456	-13.685	54,4
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	16.000	14.121	10.305	-1.879	88,3
	Ugovorene i druge posebne usluge	75.770.000	73.897.473	68.653.707	-1.872.527	97,5
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.450.000	3.265.945	3.177.226	-184.055	94,7
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Tekući transferi pojedincima	3.100.000	3.027.521	2.896.073	-72.479	97,7
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	250.000	225.179	219.245	-24.821	90,1
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	100.000	13.245	21.508	-86.755	13,2
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	250.000				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	202.000	5.950.119	5.793.645	5.748.119	2945,6
III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA						
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	10.884	0	10.884	0,0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	10.884	0	10.884	0,0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	202.000	88.599	5.838	-113.401	43,9
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme					
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	202.000	77.715	5.838	124.285	38,5
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)					
IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI						
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					

	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	5.861.520	5.787.808	5.861.520	0,0

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu odobrilo dana 27.02.2018. godine

Rukovodilac
Dragan Somun

Zamjenik rukovodioca
Salem Hodžić

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine			
Naziv institucije: Zavod za zdravstveno osiguranje SBK/KSB			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	21.911.936	15.438.592	141,9
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	21.495.014	15.021.647	143,1
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	439	393	0,0
4.Kratkoročni plasmani	416.650	416.650	100,0
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja	-167	-97	0,0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.225.783	1.230.964	99,6
9. Stalna sredstva	1.904.319	1.889.366	100,8
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	678.536	658.402	103,1
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.225.783	1.230.964	99,6
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	23.137.719	16.669.556	138,8
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	10.661.145	10.049.321	106,1
19.Kratkoročne tekuće obaveze	10.399.357	9.859.949	105,5
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	261.516	189.077	138,3
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	272	295	0,0
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	12.476.574	6.620.235	188,5
28.Izvori stalnih sredstava	1.225.783	1.230.964	99,6
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	11.250.791	5.389.271	208,7
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	23.137.719	16.669.556	138,8

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 27.02.2018. godine.

Rukovodilac
Dragan Somun

Zamjenik rukovodioca
Salem Hodžić

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2017. godine		
Naziv institucije: Zavod za zdravstveno osiguranje SBK/KSB		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	99.192.253
2	Prihodi od poreza	94.579.259
3	Neporezni prihodi	4.612.993
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	
7	Kapitalni primici i transferi (8)	10.884
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	99.203
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	92.630.286
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.236.470
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	198.837
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	87.479.624
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.715.355
20	Kapitalni transferi	
21	Izdaci za kamate	
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	99.483
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	99.483
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	92.729.769
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	6.473.368
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	15.021.647
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	21.495.015

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 27.02.2018. godine.

**Rukovodilac
Dragan Somun**

**Zamjenik rukovodioca
Salem Hodžić**